

UCHWAŁA NR XV/408/16
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z dnia 29 lutego 2016 roku

**w sprawie: przyjęcia stanowiska dotyczącego zachowania integralności terytorialnej
województwa wielkopolskiego**

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2013 r., poz. 431), uchwała się, co następuje:

§1

Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjmuje stanowisko w sprawie zachowania integralności terytorialnej Województwa Wielkopolskiego, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
w sprawie zachowania integralności terytorialnej Województwa Wielkopolskiego**

Sejmik Województwa Wielkopolskiego zdecydowanie opowiada się za nienaruszalnością spójności terytorialnej, utrzymaniem integralności i niepodzielnością województwa wielkopolskiego, a w szczególności przeciwko oddzieleniu powiatu złotowskiego od Wielkopolski i włączenia go do nowego województwa.

Nie można dopuścić, by przez wyłączenie z Wielkopolski jakichkolwiek obszarów, zaprzepaszczone zostały efekty działań na rzecz osiągnięcia spójności i integralności regionu, podejmowane od początku funkcjonowania województwa wielkopolskiego, a powiatowi złotowskiemu odebrane zostały szanse rozwoju w ramach silnego gospodarczo, dużego województwa.

Wyrażamy dezaprobatę dla koncepcji nowego podziału administracyjnego kraju, zmierzającego do zmiany dotychczasowych granic administracyjnych i wydzielenia mniejszych, a tym samym słabszych województw.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego uważa, że wszelkie zróżnicowania wewnątrzregionalne należy niwelować w ramach istniejących województw, prowadząc odpowiednią politykę w stosunku do tzw. obszarów problemowych, z konkretnym wsparciem Państwa, ale bez naruszania integralności terytorialnej obecnych regionów.

Zmiana obszaru województw i konieczność ponownego procedowania wszystkich regionalnych programów operacyjnych, opóźniłaby uruchomienie środków wspólnotowych dla regionu, co zagrażałoby możliwości wykorzystania środków unijnych obecnej perspektywy finansowej przez Polskę.

Dlatego zwracamy się do Parlamentu i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o niepodejmowanie działań grożących zaprzepaszczeniem dotychczasowych działań samorządów dla budowy silnych, konkurencyjnych regionów, będących w stanie współpracować ze swymi europejskimi partnerami.

UZASADNIENIE

Od momentu utworzenia województwa wielkopolskiego w 1999 roku, jednym z podstawowych zadań, jakie postawił przed sobą Samorząd Województwa, było dążenie do osiągnięcia jak największej spójności województwa we wszystkich wymiarach: terytorialnym, przestrzennym, społecznym i ekonomicznym. Szczególną troską Samorządu Województwa objęto kwestie związane z kształtowaniem poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców Wielkopolski i ochroną dziedzictwa kulturowego regionu. Siedemnastoletnie działania w tym zakresie doprowadziły do wytworzenia trwałych struktur i silnych więzi społecznych, poczucia związku większości mieszkańców regionu ze swoją „małą ojczyzną”, wytworzyły także sprawny układ powiązań funkcjonalnych wewnątrz oraz między poszczególnymi obszarami regionu.

Powiat złotowski zajmuje szczególne miejsce w polityce regionalnej Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Gminy północnej Wielkopolski, ze względu na skumulowanie na tym terenie problemów społecznych i gospodarczych, włączone zostały w granice obszarów funkcjonalnych wymagających rozwoju nowych funkcji, przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej. Uwzględnione to zostało w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020, w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego oraz szczególnie poprzez terytorializację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego.

Określając politykę rozwoju Wielkopolski, Samorząd Województwa w każdej z dotychczasowych, trzech edycji strategii rozwoju województwa wielkopolskiego silnie akcentował kwestie spójności i integracji wewnętrznej regionu. Pierwsza strategia rozwoju nowo utworzonego województwa wielkopolskiego z 2000 roku kładła nacisk właśnie na wewnętrzną integrację i stworzenie właściwej struktury przestrzennej (z uwzględnieniem wsparcia obszarów ekonomicznie opóźnionych, nie posiadających własnych czynników rozwojowych) oraz na troskę o tożsamość regionalną. Kolejna strategia (z 2005 roku) wśród głównych wyzwań także zauważała integrację regionu, a ponadto kładła nacisk na spójność społeczną i terytorialną (w tym komunikacyjną). Wreszcie zaktualizowana w 2012 roku strategia określiła spójność regionu jako jeden z istotnych elementów wizji oraz jako odrębny cel strategiczny.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego zauważa, że jakiegokolwiek zmiany układu województw w Polsce nie przyczynią się do rozwiązania występujących w niektórych obszarach Polski problemów społeczno-gospodarczych. Wyodrębnienie spośród istniejących województw kolejnych, małych, słabych ekonomicznie i ludnościowo regionów nie jest właściwą odpowiedzią na wyzwania społeczno-gospodarcze. Małe, słabe regiony nie będą w stanie samodzielnie się rozwijać. Nie będą więc miały warunków dla prowadzenia samodzielnej, skutecznej polityki rozwoju.

Jest sprawą oczywistą, że w kwestii aktualnie obowiązującego podziału administracyjnego na 16 województw formułowane są różne opinie. Jest także oczywiste, że żaden podział – wzięwszy pod uwagę zróżnicowane interesy – nigdy nie będzie doskonały i bezdyskusyjny. Jednak w świetle 17 lat doświadczeń, w przewadze pozytywnych doświadczeń, wynikających z funkcjonowania takiej struktury w zmieniających się niekiedy radykalnie uwarunkowaniach (kwestie przedakcesyjne, akcesja Polski do UE, absorpcja funduszy unijnych w ramach kolejnych perspektyw finansowych UE, zmieniające się wewnętrzne uwarunkowania polityczne) nic nie upoważnia do stwierdzeń o konieczności przeprowadzenia reformy podziału administracyjnego kraju na poziomie województw.

Przypomnieć należy, że dokonany ustawą o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, podział kraju na 16 województw był już i tak kompromisem w stosunku do pierwotnej koncepcji, która zakładała utworzenie 12 województw. Bowiem celem reformy administracyjnej kraju, dokonanej w 1999 roku, było stworzenie dużych i silnych regionów, zdolnych do przeciwstawiania się wyzwaniom społecznym i ekonomicznym oraz wyposażonych w kompetencje do prowadzenia własnej polityki rozwoju. Wszelkie próby zwiększania tej liczby zbliżają nas do stanu sprzed reformy ustrojowej, co jest sprzeczne z polską racją stanu.

Zauważyć także trzeba, że osiągnięty w wyniku reformy administracyjnej na poziomie wojewódzkim nowoczesny standard życia publicznego ma swe źródło w zasadach przyjętych wcześniej w krajach Unii Europejskiej. Aktualne województwa reprezentują potencjały gospodarczy i ludnościowy, odpowiadające potencjałom jednostek terytorialnych analogicznego poziomu w tamtych krajach.

W kontekście integracji i wzrastającej współpracy europejskich regionów zauważyć należy, że łatwiejsza i bardziej korzystna jest współpraca większych, silniejszych regionów, a przede wszystkim porównywalnych potencjałowo. Zmniejszając wielkość poszczególnych województw, osłabimy przede wszystkim ich konkurencyjność w skali europejskiej.

Ponadto Sejmik Województwa Wielkopolskiego pragnie zauważyć, że w związku z prowadzoną polityką rozwoju kraju, ukierunkowaną na rozwój regionalny, adresatem tej polityki są województwa istniejące w obecnym kształcie. Każda zmiana układu regionalnego spowodowałaby określone reperkusje, zarówno w wymiarze wewnątrzwojewódzkim, jak i krajowym. Dotyczyłyby one m.in. konieczności renegocjacji części przyjętych Kontraktów terytorialnych (wraz z Aneksami określającymi warunki, wysokość dofinansowania regionalnych programów operacyjnych), a przede wszystkim istotnej zmiany systemu wdrażania funduszy europejskich w Polsce w perspektywie finansowej UE 2014-2020.

W przypadku utworzenia nowych województw wiązałoby się to z koniecznością przygotowania zupełnie nowych regionalnych programów operacyjnych, poprzedzonych pracami diagnostycznymi dla określenia sytuacji społeczno-gospodarczej nowych regionów, sformułowania problemów rozwojowych, przeprowadzenia negocjacji z KE. Wszystkie rozstrzygnięcia strategiczne i wdrożeniowe związane z zaprogramowaniem systemu wsparcia polityki rozwoju środkami Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych dotyczą obecnej struktury administracyjnej kraju.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego zdecydowanie sprzeciwia się jakimkolwiek próbom osłabienia integralności województwa wielkopolskiego i zmianie granic ustanowionych przez reformę samorządową z 1998 roku.

Mając na uwadze także argumenty sformułowane w Rezolucji w sprawie inicjatywy utworzenia województwa koszalińskiego/środkowopomorskiego, uchwalonej przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwałą nr 155/XIV/15 z dnia 19 października 2015 roku, oraz w Stanowisku Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego opowiadającym się za utrzymaniem spójności terytorialnej województwa zachodniopomorskiego, uchwalonym w dniu 15 grudnia 2015 roku uchwałą nr IX/185/15, Sejmik Województwa Wielkopolskiego uważa za nieuzasadniony i szkodliwy pomysł utworzenia nowego województwa z obszarów wydzielonych z województw: zachodniopomorskiego, pomorskiego i wielkopolskiego.